T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/263
KARAR NO : 2019/318
KARAR TR : 29/04/2019

ÖZET: İcra dairesi yazısına rağmen ihtiyati haciz kararının uygulanmadığı iddiasıyla uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini isteminin ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk

Davacı : O. M.
Vekili : Av. K. E.
Davalılar : 1 - Adalet Bakanlığı 2 - Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü (İdari Yargıda)
Davalı : Maliye Hazinesi (Adli Yargıda)
Vekilleri : Av. M. A. Av. S. B.

O L A Y :Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; kambiyo senedi alacağı nedeniyle verilmiş olan ihtiyati haciz kararının tatbiki amacıyla icra dairesi vasıtasıyla Tapu Sicil Müdürlüğü'ne gönderilen ihtiyati haciz müzekkeresinin Karşıyaka Tapu Müdürlüğü'nce borç miktarı belirtilmediğinden bahisle işleme konulmayarak ihtiyati haciz şerhi tapu siciline işlenmeyen taşınmazın borçlu tarafından üçüncü kişiye satılmasından dolayı alacağın tahsil edilememesi nedeniyle davalı idarelerin hizmet kusuruna dayalı olarak uğranıldığı ileri sürülen 10.000,00 TL maddi zararın; mahkeme kararı olduğu halde idareler arasında meydana gelen bu olay nedeniyle ihtiyati tedbir kararı uygulanamadığından kaynaklandığı ileri sürülerek fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak tazminine karar verilmesi istemiyle Adalet Bakanlığı ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne karşı 07.04.2016 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 5. İDARE MAHKEMESİ'14.10.2016 gün ve E:2016/1207, K:2016/1095 sayılı dosyada "Türk Medeni Kanunu'nun 1007. maddesinde, "Tapu sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet sorumludur. Devlet, zararın doğmasında kusuru bulunan görevlilere rücu eder. Devletin sorumluluğuna ilişkin davalar, tapu sicilinin bulunduğu yer mahkemesinde görülür." kuralı düzenlenmiştir.

Öte yandan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (Değişik: 6/6/1985 - 3222/1 md.) 5. maddesinde, "İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır." hükmüne yer verilmiştir, göre İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden, tapu sicilinin tutulmasından doğan zararlardan ötürü Devletin sorumlu olacağı ilkesini benimseyen Türk Medeni Kanunu'nun 1007. maddesi, zararın, sicilin tutulması ile ilgili bir işlemden veya böyle bir işlemin yerine getirilmemiş olmasından doğmuş bulunması halinde uygulanabilir nitelikte olup aynı ilkenin benimsendiği 2004 sayılı Kanun'un 5. maddesinde de icra dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davalarının adliye mahkemelerinde görüleceği açıkça düzenlenmiş bulunmaktadır.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, kambiyo senedine dayalı alacağı dolayısıyla borçlu aleyhine verilen ihtiyati haciz kararı nedeniyle İzmir 15. İcra Dairesi tarafından gönderilen yazının Karşıyaka Tapu Müdürlüğü'nce "borç miktarı gösterilmediğinden" bahisle işleme konulmadığı ve bu sebeple taşınmazın 3. kişiye satılması üzerine alacağın tahsil edilemediği belirtilerek davacı tarafından açılan tazminat davasında zararın; ihtiyati haciz kararının "borç miktarı belirtilmeksizin" gönderilmekle icra dairesinin; bu nedenle işleme konulmamak suretiyle taşınmazın tapu kaydına şerh düşülmemekle sicilin tutulması ile ilgili bir işlemin yerine getirilmemiş olmasından dolayı tapu dairesinin, hizmet kusurundan kaynaklandığından bahisle davalı idarelerden müştereken ve müteselsilen tazminine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmakta olup İcra ve İflas Kanunu'nun Değişik 5. maddesi ve Türk Medeni Kanunu'nun 1007. maddesindeki özel düzenleme uyarınca uyuşmazlığın hem davalı Adalet Bakanlığı hem de davalı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü yönünden görüm ve çözümünün adli yargı yerinin görevine girdiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine" dair verdiği karar istinaf edilmeksizin 03/12/2016 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle 23.16.2017 tarihinde Maliye Hazinesi aleyhine adli yargı yerinde dava açmıştır.

KARŞIYAKA 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'21.02.2018 gün ve E:2017/426, K:2018/129 sayılı dosyada "Davacı vekili yaptığı icra işlemleri sonucu borçlusuna ait taşınmaz üzerine haciz yazısı yazılmasına rağmen tapu sicil görevlileri tarafından yazı gereğinin yerine getirilmemesi sebebi ile uğradığı zararların hazineden tahsilini talep etmiştir. Mevcut işlem tapu sicilinin tutulması ile ilgili olmayıp devlet memurunun görev ile ilgili verdiği zararlardan dolayı devletin sorumluluğu amacı ile açılmış tazminat talebini içerir davadır. Mevcut dava bu hali ile idare mahkemesinde tam yargı davası şeklinde açılması gereken bir dava olduğu halde adli yargı yerinde asliye hukuk mahkemesine başvurularak açılması doğru görülmemiştir" görüşüyle "Davanın HMK 115/2 maddesi uyarınca görev yönünden usulden reddine" dair

verdiği kararın istinaf edilmeksizin 11/09/2018 tarihi itibarıyla kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili Karşıyaka 1. Asliye Hukuk Mahkemesine verdiği dilekçesiyle görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Mahkememize gönderilmesini talep etmiş, dava dosyaları Karşıyaka 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 03.04.2019 tarih ve 2017/426 esas sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş, başvuru 08.04.2019 tarihinde Mahkememizde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Başkan Hicabi DURSUN, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 29/04/2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının alacağına karşılık olmak üzere mahkemeden aldığı ihtiyati haciz kararının icra dairesi yazısına rağmen uygulanmaması sebebiyle uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamından; kambiyo senedine dayalı alacağı dolayısıyla borçlu aleyhine verilen ihtiyati haciz kararı nedeniyle İzmir 15. İcra Dairesi tarafından gönderilen yazının Karşıyaka Tapu Müdürlüğü'nce "borç miktarı gösterilmediğinden" bahisle işleme konulmadığı ve bu sebeple taşınmazın 3. kişiye satılması üzerine alacağın tahsil edilemediği belirtilerek görev uyuşmazlığına konu davaların açıldığı anlaşılmaktadır.

Konuya ilişkin mevzuatın incelenmesinde;

2004 sayılı İcra İflas Kanununun "Sorumluluk" başlıklı 5. maddesi: "İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır"

4721 sayılı Türk Medeni Kanunun "Tapu İdareleri" "Kuruluş" başlıklı 1006 ncı maddesi: "Tapu idarelerinin kuruluş, işleyiş ve hizmetlerinin yürütülmesi, özel kanun hükümlerine tâbidir"

Aynı Kanunun "Sorumluluk" başlıklı 1007 nci maddesi: "Tapu sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet sorumludur.

Devlet, zararın doğmasında kusuru bulunan görevlilere rücu eder.

Devletin sorumluluğuna ilişkin davalar, tapu sicilinin bulunduğu yer mahkemesinde görülür"

Hükümlerini ihtiva etmektedir.

Dosya kapsamı ve yukarıda yer verilen yasa maddeleri ışığında, her ne kadar davacının uğradığını ileri sürdüğü zarar ilişkin işlem kamu görevlisinin eyleminden kaynaklanıyorsa da, devletin sorumluluğuna ilişkin özel düzenlemeler uyarınca davanın görüm ve çözümünün adli yargı yeri olacağı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin başvurusunun kabulü ile Karşıyaka 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin, 22.02.2018 gün, E:2017/426, K:2018/129 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Karşıyaka 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin, 22.02.2018 gün, E:2017/426, K:2018/129 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA 29/04/2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ